

O strašlivém drakovi

Kristýna Špačková

KROLUPPEROVÁ, Daniela a Miloš KRATOCHVÍL. Draka je lepší pozdravit, aneb, O etiketě. Druhé, upravené vydání. Praha: Mladá fronta, 2016. ISBN 978-80-204-3846-1.

Anotace Z tematického týdenního celku se děti dozví, jak je důležité slušné chování (poprosit, poděkovat, pozdravit), seznámí se s emocemi a jejich vyjadřováním, a také s používáním piktogramů a jejich čtením.

Cílová skupina – 5-7 let

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra preprimární
a primární pedagogiky
Univerzita Karlova

Výchovné a vzdělávací cíle

Vzdělávací oblast	Dílčí cíle (co učitel podporuje)	Očekávané výstupy (co dítě dokáže)
Dítě a jeho tělo	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky. Ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.	Dítě zvládá základní pohybové dovednosti a orientuje se v prostoru při překážkové dráze. Dítě dokáže dle popisu nakreslit obrázek. Dítě dokáže pracovat s rytmem.
Dítě a jeho psychika	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. Rozvoj paměti a pozornosti. Poznávání sebe sama.	Dítě umí vyjádřit, jak se cítí. Dítě udrží při činnostech pozornost. Dítě si dokáže zapamatovat děj příběhu a vyprávět jej. Dítě dokáže klást otázky a odpovídat na otázky celou větou. Dítě rozliší zrakově tvary. Dítě umí vytvořit jednoduchý rým.
Dítě a ten druhý	Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. Posilování prosociálního chování. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.	Dítě umí vyprávět a naslouchat druhým. Spolupracuje s ostatními při skupinové práci. Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla. Dítě dodržuje pravidla slušného chování k ostatním lidem.
Dítě a společnost	Rozvoj společenského a estetického vkusu. Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření.	Dítě uplatňuje návyky společenského chování při návštěvě knihovny. Dodržuje pravidla her a činností při spolupráci s ostatními dětmi.
Dítě a svět	Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu.	Dítě vysvětlí, k čemu je dobrá knihovna.

Lekce 1

Pomůcky: kniha, emoční karty, voskové barvy, papír

Aktivity ve fázi Evokace:

Nejdříve ukážeme obrázek v úvodu příběhu se zakrytým nadpisem – položíme otázku: „*Děti, co myslíte, o čem by dnešní příběh mohl být?*“ (předvídání) Děti odhadují dle obrázku, např. že by mohl být o holčičce u babičky a dědy. Pak odkryjeme nadpis a přečteme název a opět se zeptáme, co si myslí nyní (předvídání).

„*Znáte nějaké pohádky s drakem?*“ (propojování, Text – text) (co už vím)

Poté na tabuli společně utvoříme myšlenkovou mapu: „*Co byste se chtěly, děti, dozvědět v příběhu?*“ Děti kladou otázky, které napíšeme na tabuli např. Jaký je drak? Koho snědl? Jak vypadal? (kladení otázek – co chci vědět)

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací

Dětem přečteme úryvek z knihy:

*Bylo jednou jedno království, a to bylo velmi šťastné. Lidé, kteří v něm žili, byli veselí a spokojení. Slunce tam svítilo, květiny kvetly, děti si hrály. Všechno šlo právě, jak má. Až jednoho dne přiletěl do království strašlivý drak (**Přerušení 1**). Měl sice jen jednu hlavu, zato velikánskou. Když otevřel obrovitou zubatou tlamu, šlehaly z ní plameny. Ošklivě páchl sírou jako klubko čertů. Měl dlouhatánský ocas a mocná dračí křídla. Mohutné pařáty s drápy jako šavle. Brrr! Šla z něho hrůza.*

*Byl to vůbec první drak, který kdy království navštívil. Lidé ještě nikdy nic takového děsivého neviděli. Přírozeně měli z té obludy strach. Nikdo nepochyboval, že by drak dokázal spořádat třeba polovinu obyvatelstva (**Přerušení 2**). Jenomže drak se na nic takového nechystal. Usadil se na vysoké hoře nedaleko zámku. Chvilí se rozhlížel. Pak si do svého skalního doupěte odnesl přímo královskou dceru, krásnou a hodnou princeznu Veronii. Na celé království padl veliký žal. Král s královnou si zoufali. Lidé se trápili. Slunce svítilo jen slabě, květiny vadly, děti si přestaly hrát (**Přerušení 3**).*

Přerušení 1: „Děti, vezměte si papír a voskovky a poslouchejte, budu vám pomalu číst o drakovi a vy ho zkuste nakreslit.“ (**vizualizace**)

Přerušení 2: „Co myslíte, že udělal drak? Jak by ses ty zachoval, být drakem?“ (předvídaní)

Přerušení 3: Nakreslíme draka a napíšeme do jeho částí – Kdo-co – protože – a tak – nakonec (drak – přiletěl do království – protože byl děsivý – lidé se ho báli – nakonec odnesl jen princeznu a byli všichni smutní) (shrnutí)

Aktivity ve fázi Reflexe

„Pojďme se podívat na mapu, zda jsme se dozvěděli na otázky odpovědi.“ – (kladení otázek – co jsme se dozvěděli)

Navazující aktivita

„Děti, v příběhu bylo slovo žal, co by mohlo znamenat?“

„Všimli jste si jiných emocí v příběhu? Jakých?“ Jako podporu si vezmeme emoční kartičky

Děti se rozdělí do dvojic (skupinová) – hra: **zrcadla** – vždy jeden je zrcadlo a druhý napodobuje výrazy obličejů, jak se cítím když ..., pak se vymění.

Děti si pak sednou do menších skupin – mají za úkol si říci, jak se dnes kdo cítí a proč. Mají v každé skupince plyšovou hračku, ten, kdo ji má, pokládá otázky kamarádovi po své levé ruce a pak mu hračku předá.

Lekce 2

Pomůcky: kniha, vystřížená kolečka s písmeny, papír s nápisem, překážky na dráhu – tunel, kužely, provaz, lavice, kruhy hmatové kameny

Aktivity ve fázi Evokace:

„Děti, vzpomínáte, jak jsme včera četli o drakovi a jak byli všichni smutní? Pamatujete si, co se přihodilo?“ (připomenutí děje)

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

„Co myslíte, že král udělal? Proč myslíte?“ (předvídání)

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací:

Dětem přečteme úryvek z knihy:

Král vyhlásil, že tomu, kdo vysvobodí princeznu z dračí moci, dá polovinu království. Z celého světa přijížděli stateční rytíři a princové, aby se utkali s drakem. Ale žádnému se nepodařilo princeznu vysvobodit. Každého zahnal na útěk strašlivý oheň z dračí tlamy.

Už se zdálo vše ztraceno. Všichni rytíři a princové odešli s nepořízenou. A právě tehdy se za drakem vydal mladík jménem Emil. Nebyl to ani rytíř ani princ, ale byl to slušný člověk. Nevzal si sebou meč ani šavli, dokonce ani nůž na sýr ne (Přerušeni 1). Pomalu došel až na vrcholek hory před dračí sluj. Samozřejmě že také dostal strach, ale překonal ho a nechal rohy na ramena. Draka nikde neviděl (Přerušeni 2). „Dobrý den!“ zavolal do sluje. Zevnitř se nejprve vyvalil oblak smrdutého kouře. Pak se z nitra hory ozvala dunivým dračím hlasem odpověď: „Dobřej!“ Ve vchodu do sluje se objevila veliká dračí hlava a z tlamy mu vyšlehl uvítací plamínek ohně. (Přerušeni 3)

Přerušeni 1: „Co si mohl Emil vzít s sebou na draka?“ (usuzování)

Přerušeni 2: „Měli jste někdy také strach jako Emil? A překonal/a jsi ho? Jak ses cítil/a?“ (propojování já – text)

Přerušeni 3: „V příběhu se vyskytuje slovo SLUJ. Co by mohlo znamenat?“ Vysvětlíme si význam

Aktivity ve fázi Reflexe

Shrnutí – nakreslíme Emila a napíšeme: Kdo-co – protože – a tak – nakonec (např. Emil – se vydal na cestu – protože chtěl zachránit princeznu – a tak překonal strach – a zavolal na draka (shrnutí))

Navazující aktivita

Stavba sluje – děti, které chtějí, si postaví pomocí velkých kostek a dek a dalších věcí co objeví společnou sluj

Skládání slov – Děti se rozdělí do skupinek, každá si vezme nápisy EMIL, DRAK, PRINCEZNA a rozloží si je na zem na místo, které si vyberou. Po třídě jsou rozmístěna písmena a děti musí najít a poskládat nápisy dle vzorů.

Venku – děti si postaví **společně dráhu** – Emilova cesta za drakem, použijí – lano na přechod, lavici na přeskok, kameny hmatové balancování, kužely, slalom, kroužky jako terč na zemi pro hod míčkem

Lekce 3

Potřebné pomůcky: různé knihy a časopisy

Aktivity ve fázi Evokace

Zopakujeme si, co jsme se dozvěděli v příběhu předchozí den. „Co myslíte, jak Emil vysvobodí princeznu?“ (předvídání)

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací

Dětem přečteme text z knihy:

*„Jak se máte?“ zeptal se Emil zdvořile a rychle odskočil, aby mu plamen nesežehl šaty. Snažil se tvářit, jako že se ani tolik nebojí. „Děkuji za optání, už je to lepší,“ odpověděl drak a přívětivě se na Emila usmál (**Přerušeni 1**). „Představte si, mladý muži, pořád mi sem chodila nějaká rytířská a princátkovská havěť. Ve dne v noci mi sem lezli! Nepozdravili, vtrhli mi bez pozvání do sluje. A ještě se mě snažili propíchnout těmi svými mečíky! Opravdu odporné chování!“ Emil chápavě přikyvoval. Rytíři a princové se k drakovi skutečně chovali velice nelaskavě (**Přerušeni 2**).*

Přerušeni 1: „Proč myslíte, že najednou byl na Emila drak milý?“ (usuzování)

Přerušeni 2: „Být drakem, jak by ses zachoval k princům a rytířům? Už ses někdy cítil jako drak?“ (hledání souvislostí, já – text)

Aktivity ve fázi Reflexe

„Co si myslíte o tom, jak Emil situaci s drakem vyřešil?“ (hodnocení)

Navazující aktivita

Hra se slovy: děti vytleskávají slabiky slov z příběhu – Emil, Princezna, drak, rytíř., určují první písmeno slova.

Třídění knih, časopisů – děti se rozdělí na skupiny a mají za úkol hledat knihy a časopisy, dle určeného motivu, jedna skupina hledá draky, další prince a třetí princezny. (hledání informací, práce s knihou)

Lekce 4

Potřebné pomůcky: paravány, velké kostky, hračky

Aktivity ve fázi Evokace

Připomeneme si děj z minulé lekce. „Proč drak byl na Emila milý?“ „Co myslíte, že by se dále mohlo odehrávat?“ (předvídání) Ukážeme si obrázek z knihy. Děti předvídají, že drak letí s princeznou hasit. Nebo že s ní uletí pryč atd. „Pojďme si tedy přecíst, jak to vše dopadlo.“

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací

Dětem přečteme úryvek z knihy:

„Víte, chtěl jsem vás poprosit o takovou maličkost. Nebyl byste tak laskav a nedovolil princezně Veronii, aby se vrátila k tatínkovi a mamince do zámku? Všem se jim hrozně stýská.“ (Přerušeni 1) Drakovi se moc nechtělo poslat Veronii zpátky, protože s ní byla legrace a taky dobře hrála šachy. Ale když Emil tak hezky poprosil, rozhodl se drak, že mu vyhoví. Ještě ten den dovedl Emil princeznu Veronii zpět do královského zámku. To bylo radosti! Král s královnou se veselili, obyvatelstvo jávalo. Slunce svítilo o sto sedm, květiny přímo bujely a děti si zase spokojeně hrály. Emil se s králem spřátelil. A každou neděli odpoledne hrával ve své púlce království s drakem šachy. Oběma to šlo dobře, protože byli moudří. Věděli, že

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

vlídné a zdvořilé slovo dokáže odemknout více zámků, než jich rozlomí i ten nejmocnější meč.
(Přerušeni 2)

Přerušeni 1: „Co myslíte, jak se drak rozhodl a proč?“

Přerušeni 2 – „Co myslíte, že znamená – Zdvořilé slovo dokáže odemknout více zámků, než jich rozlomí nejmocnější meč?“

Aktivity ve fázi Reflexe

„Co jsme se z příběhu dozvěděli? Jak by se k sobě lidé měli chovat? Jak by ses zachoval ty jako drak?“ (hodnocení)

Nakreslíme si mapu – Co se stalo – kdo vysvobodil princeznu – Jak ji vysvobodil – proč ji drak pustil, a nakonec se stalo? (shrnutí)

Navazující aktivita

Dramatizace – Děti, postavte si dle své představy, jak mohlo vypadat v podhradí tržiště. Pak se rozdělte na prodejce a občany (po určité době se vyměníte). Během práce a nakupování používat věty typu: Mohl bych vám pomoci? Měl byste prosím? Jak se vám daří? Přál bych si, prosím – děkuji. Pozdravy.

Návštěva knihovny – vyzkoušíme si, jak se chovat v knihovně, pozdravit, nekřičet, neběhat. Také se seznámíme na programu vedeném knihovnicí, jak se knížky řadí a rozdělují. Společně si prohlédneme knihy, které děti vyberou.

Lekce 5

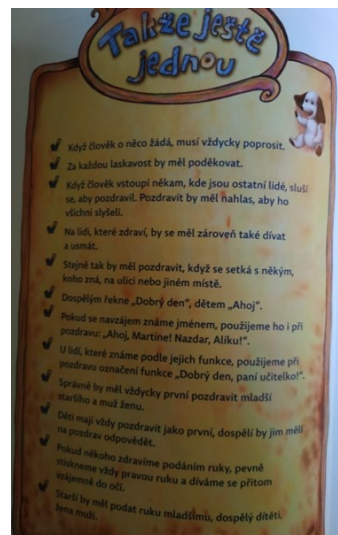
Potřebné pomůcky: kartičky, pastelky, provázek, ozvučná dřívka

Aktivity ve fázi Evokace

V kruhu si zopakujeme, co vše jsme se dozvěděli v příběhu v týdnu – pro připomenutí si ukážeme ilustrace z knížky (vizualizace, propojování).

Aktivity ve fázi Uvědomění si informací

„Děti, pojďme se podívat po třídě, drak nám zde zanechal dopis. Děti najdou obálku s dopisem od draka. Použili jsme ofocený list z knihy. Pojďme si přečíst, co nám drak píše“. Přečteme si dopis a povídáme si o jednotlivých bodech: Proč jsou důležité? Chovám se tak také a kdy? Setkal jsem se někdy se špatným chováním? Co se stalo? (hledání souvislostí JÁ TEXT)

Aktivity ve fázi Reflexe

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

Povíme si, jak bychom se měli k sobě chovat v MŠ, děti společně vymyslí pravidla, paní učitelka je zaznamenává na papír uprostřed kruhu jako myšlenkovou mapu.

Děti se rozdělí do skupinek a domluví se na tvorbě pravidla, které si vyberou, nakreslí ho na kartičku. Pak si pravidla vzájemně představí a vystaví ve třídě.

Materiál vznikl za laskavé finanční podpory v rámci grantového řízení Otevřená výzva hnutí Otevřeno a nadačního fondu Abakus během projektu Interakce pedagoga s dítětem podporující kreativitu a kritické myšlení dětí.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra preprimární
a primární pedagogiky
Univerzita Karlova

a.ba
ku.s
NADAČNÍ FOND